

Nr 229

Av herrar **Hyltander** och **Wiklund** i Stockholm, *angående besvarandet av interpellationer.*

Den svenska riksdagens interpellationsinstitut grundlagfästes 1949, då bestämmelser härom intogs i § 52 riksdagsordningen. Mera detaljerade regler återfinns i § 20 av ordningsstadgan för kamrarna. Ingen skyldighet föreligger enligt dessa bestämmelser för statsråden att över huvud taget besvara spörsmål, och någon bestämd tidpunkt inom vilken eventuellt svar skall vara avgivet har inte heller fastställts.

Riksdagens organisationsutredning berörde interpellationsinstitutet och frågan om statsrådets dröjsmål med besvarandet av interpellations svar i sitt till talmanskonferensen i november 1965 överlämnade förslag rörande effektivisering av riksdagsarbetet. Utredningen redovisade bl. a. en undersökning avseende åren 1962—1965 om antalet i maj månad lämnade statsrådssvar på under respektive vårsession framställda interpellationer. Undersökningsresultatet framgår av nedanstående tabell:

Interpellationssvar i maj

Framställd		Januari	Februari	Mars	1—15 april svar 15/5	Övriga	Summa
1962	FK	3	4	5	3	7	22
	AK	3	5	9	4	14	35
1963	FK	2	3	5	1	4	15
	AK	7	11	8	4	15	45
1964	FK	—	3	2	—	9	14
	AK	7	8	5	—	13	40
1965	FK	1	4	1	—	5	11
	AK	—	5	4	2	12	23

Tabellen utvisar en anhopning av svar i maj månad även på interpellationer framställda i januari. Denna anhopning av svar utgör en ytterligare belastning av den ändock hårt ansträngda plenitiden i maj. Liknande situationer brukar uppstå mot slutet av höstsessionen. En bättre tingens ordning borde enligt organisationsutredningen åstadkommas genom kontakter med regeringen. Riksdagen anslöt sig till utredningens synpunkter i detta hänseende. Att läget ändå inte förbättrats framgick klart av

den anhopning av svar som vid 1966 års riksdag ägde rum såväl i maj som december.

Förhållandena i våra grannländer beträffande interpellationsinstitutet varierar från land till land. I Danmark åligger det statsråd att besvara framställd interpellation. Likaså föreligger skyldighet för statsråd att avge svar senast den tionde plenidagen efter det att folketinget godkänt interpellationen. I Norge föreligger däremot ingen sådan skyldighet för statsråd att inom viss tid eller att över huvud taget svara på framställd interpellation. Enligt Finlands spörsmålsinstitut skall statsråd inom 30 dagar avge svar på framställt spörsmål. Om statsrådet ej anser sig böra besvara frågan, skall detta motiveras inom samma tid. Ingen debatt får äga rum i samband med sådana spörsmål, men minst 20 ledamöter kan förena sig om att göra ett spörsmål till en s. k. interpellation, som statsrådet skall besvara inom 15 dagar efter erhållen kännedom. Svaret följs alltid av en debatt, utmynnande i en förtroendevotering.

Det föreligger uppenbarligen behov av mer preciserade bestämmelser rörande interpellationsinstitutet i vårt land. Bl. a. bör skyldighet föreligga för statsråd att avge svar på framställd interpellation. Risk kan annars föreligga att statsråd av politiska hänsyn underlåter att svara. Vid så gott som varje riksdag lämnas nu vissa interpellationer obesvarade. Det är ett för den politiska informationen otillfredsställande förhållande. Här kan en parallell göras med kommunallagarna, där skyldighet att besvara interpellation i princip föreligger. Samma förhållande bör således råda även i riksdagen. Likaså bör den tid anges inom vilken svar skall vara lämnat. För att framställda interpellationer inte skall förlora i aktualitet — de är ju ofta föranledda av aktuella händelser eller företeelser — bör svaret enligt vår mening avges inom en relativt kort tidrymd, förslagsvis vid första plenidagen, 15 eller 30 dagar efter interpellationens framställande. Bestämmelserna härom bör emellertid bli föremål för närmare utredning.

Det är ett angeläget krav att väljarna upplyses om regeringens inställning till de problem som angår människorna och samhället i största allmänhet. Av lika stor betydelse är det att de enskilda riksdagsmännen samt förespråkarna för oppositionens politik bereds tillfälle att i samband med interpellationernas framställande eller deras besvarande få utveckla sina uppfattningar. För att bevara aktualiteten i interpellationen och få en tidsmässig samordning av exempelvis oppositionens respektive regeringens syn på en viss fråga, bör framställandet och besvarandet av interpellationerna ske i snabb tidsföljd.

De enkla frågorna besvaras nu som regel inom en vecka. Frågeinstitutet i vår riksdag kan därför redan sägas ha fått viss stadga genom den tidsangivelse för avlämnande av svar på enkla frågor, vilken nu gäller.

Liknande regler bör därför utan större svårigheter kunna utarbetas även för interpellationerna. En jämnare arbetsrytm i riksdagen och ett större intresse från allmänhet och massmedia torde vara att påräkna om också interpellationssvaren avges inom viss angiven tid.

Många riksdagsledamöter avstår nu från att använda interpellationsinstitutet dels på grund av att svaret kan dröja avsevärd tid och dels beroende på att svaret kan helt utebli. I stället användes ofta institutet med enkla frågor, just av den anledningen att man kan beräkna tiden för svaret, till att ta upp ämnen och problem som varit bättre lämpade för interpellationsinstitutet. Om de i denna motion föreslagna åtgärderna vidtas skulle det innebära en klar förbättring av användningen av båda frågeinstituten i det att man skulle få en renodling av frågornas karaktär och inte riskera att ledamöterna frestas använda "de enkla frågorna" för ämnen som borde behandlas i samband med interpellationer samtidigt som man med relativ säkerhet skulle kunna planera in även interpellationssvaren i ett tidsschema.

Med hänvisning till vad sålunda anförts hemställes,
att riksdagen måtte besluta

1. att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag om sådan ändring av § 52 riksdagsordningen, att därav klart framgår dels att skyldighet skall föreligga för statsråd att avge svar på framställd interpellation, dels att svaret skall avges inom viss angiven tid, samt

2. att i avvaktan på utredningens resultat talmanskonferensen ges i uppdrag att utforma provisoriska bestämmelser beträffande de i motionen berörda frågeställningarna.

Stockholm den 21 januari 1967

Gunnar Hyltander (fp)

Daniel Wiklund (fp)
